

**Gidrometeorologiya xizmati agentligi, uning hududiy markazlari va tizim
tashkilotlari faoliyatida korrupsiyaviy
xavf-xatarlarni aniqlash va baholash
USLUBIYOTI
I. Umumiy qoidalar**

1. Gidrometeorologiya xizmati agentligi (Keyingi o‘rinlarda -Agentlik), uning hududiy markazlari va tizim tashkilotlarining faoliyatidagi korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash va baholashning maqsadlari quyidagilardan iborat:

Agentlik, uning hududiy markazlari va tizim tashkilotlarining korrupsiyaviy xavf-xatarga eng ko‘p duch keladigan vazifa va funksiyalarini aniqlash hamda korrupsiyaviy xavf-xatar yuqori bo‘lgan lavozimlar ro‘yxatini shakllantirish;

korrupsiyaviy xavf-xatarlarni bartaraf etish bo‘yicha chora-tadbirlarni ishlab chiqish.

2. Korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash va baholash quyidagilar ishlab chiqilishini nazarda tutadi:

korrupsiyaviy xavf-xatarlar xaritasi;

korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha dastur;

korrupsiyaviy xavf-xatar yuqori bo‘lgan lavozimlar ro‘yxati;

korrupsiyaga moyil bo‘lgan munosabatlar elektron reestri.

3. Ushbu Uslubiyotda quyidagi asosiy tushunchalar qo‘llaniladi:

korrupsiyaviy xavf-xatar — shaxsning o‘z mansab yoki xizmat mavqeidan shaxsiy manfaatlarini yoxud o‘zga shaxslarning manfaatlarini ko‘zlab moddiy yoki nomoddiy naf olish maqsadida qonunga xilof ravishda mavjud sabab va sharoitlarda korrupsiyaviy xatti-harakatlarni sodir etish ehtimoli;

korrupsiyaviy xavf-xatarlar xaritasi —Agentlik faoliyatida amalga oshiriladigan vazifa va funksiyalar (jarayonlar) bilan bog‘liq yuzaga kelishi mumkin bo‘lgan korrupsiyaviy xavf-xatarning tavsifi va darajasi, funksiyalarni (jarayonlarni) tartibga soluvchi mexanizmlar, funksiyalarni (jarayonlarni) amalga oshirishga mas’ul bo‘lgan lavozim, korrupsiyaviy xavf-xatarlarni bartaraf etish choralari, qoldiq korrupsiyaviy xavf-xatar darajasi, korrupsiyaviy xavf-xatarni bartaraf etish choralarni amalga oshirishga mas’ul ijrochilarni o‘z ichiga olgan hujjat;

korrupsiyaga oid huquqbuzarlik — korrupsiya alomatlariga ega bo‘lgan, sodir etilganligi uchun qonunchilikda javobgarlik nazarda tutilgan qilmish;

korrupsiyaviy xavf-xatarlarni baholash — Agentlik faoliyatini (vazifa va funksiyalarini) tahlil qilish, mavjud korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash va ushbu xavf-xatarlar darajasini baholash bo‘yicha faoliyat;

qoldiq xavf-xatar — aniqlangan korrupsiyaviy xavf-xatarni bartaraf etish yuzasidan belgilangan choradan keyin saqlanib qoladigan xavf-xatar;

maxsus bo‘linma —Agentlikdagi korrupsiyaga qarshi ichki nazorat tuzilma;

ishchi guruh — korrupsiyaga qarshi kurashish menejment tizimini joriy etish va korrupsiyaviy xavf-xatarlarni baholash uchun tuziladigan xodimlar tarkibi.

4. Agentlik tomonidan korrupsiyaviy xavf-xatarlarni baholash har yili 1-martga qadar amalga oshiriladi.

5. O‘zbekiston Respublikasi Korrupsiyaga qarshi kurashish agentligi tomonidan (keyingi o‘rinlarda - Korrupsiya agentligi)davlat tashkilotlarining korrupsiyaviy xavf-xatarlarni baholash va bartaraf etish borasidagi faoliyatini takomillashtirish, ushbu yo‘nalishda kamchiliklarning oldini olish bo‘yicha ko‘rsatmalar berilishi mumkin.

2-bob. Korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash va baholashni tashkil etish

6. Korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash va baholash Agentlik tizimiga kiruvchi barcha tarkibiy va hududiy bo‘linmalarni qamrab olishi lozim.

Bunda, korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash va baholash maxsus bo‘linma yoki ishchi guruh tomonidan amalga oshiriladi.

7. Ishchi guruh a‘zolari Agentlikning tarkibiy bo‘linmalari xodimlaridan iborat tarkibda tashkil etiladi.

Agentlikning birinchi rahbari tomonidan ishchi guruh tarkibi tasdiqlanadi hamda uning faoliyati muvofiqlashtiriladi.

8. Korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash va baholashda ishchi guruh tomonidan quyidagi vazifalar amalga oshiriladi:

korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash va baholash bo‘yicha ishlarni tashkil etish va muvofiqlashtirish;

Agentlikning korrupsiyaviy xavf-xatarlar xaritasini ishlab chiqish;

Agentlikning korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha dastur loyihasini ishlab chiqish;

Agentlikning tuzilmasiga kiruvchi tashkilotlar va uning hududiy markazlari tomonidan ishlab chiqilgan korrupsiyaviy xavf-xatarlar xaritasi va korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha dastur loyihalarini ko‘rib chiqish va ularni takomillashtirish yuzasidan takliflar berish;

Korrupsiya Agentligi va jamoatchilik tomonidan berilgan takliflar asosida Agentlikning korrupsiyaviy xavf-xatarlar xaritasini va korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha dastur loyihasini takomillashtirish.

9. Agentlikning tuzilmasiga kiruvchi tashkilotlar va uning hududiy markazlaridagi ishchi guruh a‘zolari quyidagi vazifalarni amalga oshiradi:

korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash va baholash ishlarini tashkil etish;

korrupsiyaviy xavf-xatarlar xaritasini va korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha dastur loyihalarini ishlab chiqish.

3-bob. Korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash va baholash tartibi

10. Ishchi guruh tomonidan Agentlik faoliyatining (vazifa va funksiyalarining) tavsifi ushbu Uslubiyotning 1-ilovasiga muvofiq shaklda tuziladi.

11. Agentlik faoliyatidagi (vazifa va funksiyalardagi) korrupsiyaviy xavf-xatarlar ichki va tashqi axborot manbalari asosida aniqlanadi.

12. Ichki axborot manbalari quyidagilardan iborat:
Agentlik faoliyatining (vazifa va funksiyalarining) huquqiy asosi;
ichki tekshiruv materiallari, shu jumladan xizmat tekshiruvi materiallari;
odob-axloq komissiyasi majlislarining yig'ilish bayonnomalari;
korrupsiyaga qarshi kurashish ishlarining monitoring natijalari;
maxsus bo'linma (ishchi guruh) tomonidan Agentlik faoliyati (vazifa va funksiyalari) yuzasidan o'tkazilgan so'rovnomalar, shu jumladan sotsiologik tadqiqotlar natijalari va boshqalar.

13. Tashqi axborot manbalari quyidagilardan iborat:
Agentlik faoliyati to'g'risidagi huquqbuzarliklar to'g'risidagi murojaatlar (xabarlar) va statistik ma'lumotlar;

Korrupsiya Agentligi yoki boshqa davlat tashkilotlari tomonidan Agentlik faoliyati (vazifa va funksiyalari) yuzasidan o'tkazilgan so'rovnomalar, shu jumladan sotsiologik tadqiqotlar natijalari;

huquqni muhofaza qiluvchi organlar tomonidan taqdim etilgan materiallar va boshqalar.

14. Ishchi guruh Agentlikning faoliyatidagi (vazifa va funksiyalaridagi) korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlashda quyidagi holatlarni tahlil qilishi lozim:

Agentlikning xodimi tomonidan sodir etilgan korrupsiyaga oid huquqbuzarlik;

Agentlik tomonidan faoliyatini (vazifa va funksiyalarini) amalga oshirishda jismoniy va yuridik shaxslar uchun sun'iy to'siqlarning mavjudligi;

o'z vaqtida qaror qabul qilmaslik, asossiz tezkor tartibda qaror qabul qilish;

hujjatlar, elektron ma'lumotlar bazalariga bila turib yolg'on ma'lumotlarning kiritilishi;

xizmat vakolatlarini amalga oshirishda manfaatlar to'qnashuvi;

vakolatlarni amalga oshirishda mahalliychilik, homiylik, urug'-aymoqchilik kabi holatlarning mavjudligi.

15. Agentlik faoliyatidagi (vazifa va funksiyalaridagi) korrupsiyaviy xavf-xatarlarning darajasi quyidagi o'lchovlarda baholanadi:

past

o'rta;

yuqori.

16. Ishchi guruh tomonidan korrupsiyaviy xavf-xatar darajasiga baho berish mazkur Uslubiyotning [2-ilovasidagi](#) mezonlar asosida amalga oshiriladi.

4-bob. Korrupsiyaviy xavf-xatarlarning darajasini bartaraf etish choralari

17. Korrupsiyaviy xavf-xatarlarni bartaraf etish choralari quyidagi shakllarda amalga oshirilishi mumkin:

normativ-huquqiy hujjatlar hamda ichki idoraviy hujjatlar loyihalarini ishlab chiqish;

inson omilini qisqartirish va Agentlik faoliyatini (vazifa va funksiyalarini) raqamlashtirish, shaffoflikni ta'minlash, jamoatchilik nazoratini yo'lga qo'yish;

Agentlik faoliyatini (vazifa va funksiyalarini) tartibga solish choralari ko'rish;

Agentlik xodimlari va jismoniy shaxslar o'rtasida to'g'ridan-to'g'ri aloqani maksimal darajada cheklash;

rasmiy veb-sayt va boshqa ommaviy axborot vositalarida Agentlik tomonidan amalga oshirilayotgan davlat xaridlari to'g'risidagi ma'lumotlarni joylashtirish va tarqatish;

davlat xizmatlarini ko'rsatish jarayonini soddalashtirish, asossiz cheklovlarni, ortiqcha ma'muriy tartib-taomillarni bekor qilish, byurokratik tartibga solish mexanizmlarini yo'q qilish, taqdim etilgan hujjatlar soni va qaror qabul qilish muddatlarini qisqartirish;

Agentlik tomonidan korrupsiyaga qarshi kurashishga qaratilgan tushuntirish ishlarini amalga oshirish, profilaktik suhbatlar o'tkazish, ishonch telefonlari va aloqa kanallarida targ'ibot ishlarini amalga oshirish;

xodimlarning korrupsiyaga qarshi kurashish va manfaatlar to'qnashuvini boshqarish bo'yicha ichki hujjatlarga har kuni, o'zaro va to'liq rioya qilishlarini nazorat qilish.

Agentlik korrupsiyaviy xavf-xatarlarni bartaraf etish bo'yicha qonunchilik hujjatlariga zid bo'lmagan boshqa chora-tadbirlarni ham amalga oshirishi mumkin.

18. Korrupsiyaviy xavf-xatarlarni bartaraf etish bo'yicha mazkur Uslubiyotning **16-bandida** belgilangan choralardan kelib chiqib, qoldiq xavf-xatar darajasini baholash mazkur Uslubiyotning **2-ilovasidagi** mezonlar asosida amalga oshiriladi.

19. Agentlik markaziy apparatining ishchi guruhi tomonidan mazkur Uslubiyotning **3-ilovasiga** muvofiq shaklda markaziy apparatning korrupsiyaviy xavf-xatarlar xaritasi loyihasi ishlab chiqiladi.

20. Agentlikning tuzilmasiga kiruvchi tashkilotlar va uning hududiy markazlari tomonidan ushbu Uslubiyotning **3-ilovasiga** muvofiq shaklda korrupsiyaviy xavf-xatarlar xarita loyihalari va mazkur Uslubiyotning **4-ilovasiga** muvofiq shaklda korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha dastur loyihalari ishlab chiqiladi.

Agentlikning korrupsiyaviy xavf-xatari o'rta va yuqori bo'lgan lavozimlari ro'yxati ushbu Uslubiyotning **5-ilovasiga** muvofiq shakllantiriladi.

Bunda, mazkur loyihalar Agentlik markaziy apparatining Korrupsiyaga qarshi kurashish va komplaens nazorat bo'limiga umumlashtirish uchun taqdim qilinadi.

21. Agentlik markaziy apparatining maxsus bo'linmasi (ishchi guruhi) tomonidan Agentlik faoliyatidagi (vazifa va funksiyalaridagi) korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash va baholash natijalari asosida Vazirlikning umumlashtirilgan korrupsiyaviy xavf-xatarlar xaritasi ishlab chiqiladi va "E-anticor.uz" elektron platformasiga har yili 15-martga qadar kiritiladi.

22. Agentlik markaziy apparatining maxsus bo'linmasi (ishchi guruhi) tomonidan "E-anticor.uz" elektron platformasida joylashtirilgan korrupsiyaviy xavf-xatarlar xaritasiga asosan avtomatik ravishda quyidagi hujjatlar shakllantiriladi:

Agentlikning korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha dasturi;

Agentlikning korrupsiyaviy xavf-xatari funksiyalarda korrupsiyaga moyil bo'lgan munosabatlar elektron reyestri loyihasi (Reyestr loyihasi).

5-bob. Korrupsiyaga moyil bo'lgan munosabatlar elektron reestrini shakllantirish va yuritish tartibi

23. Korrupsiya Agentligi tomonidan “E-anticor.uz” elektron platformasida joylashtirilgan davlat tashkilotlarining korrupsiyaviy xavf-xatarlar xarita loyihalari asosida avtomatik ravishda korrupsiyaga moyil bo‘lgan munosabatlar elektron reestri shakllantiriladi.

24. Korrupsiyaga moyil bo‘lgan munosabatlar elektron reestri loyihasi Agentlik tomonidan jamoatchilik muhokamasidan o‘tkazish uchun o‘n besh kundan kam bo‘lmagan muddatga “E-anticor.uz” veb-saytiga joylashtiriladi.

25. Korrupsiya Agentligi jamoatchilik muhokamasi natijalari bo‘yicha umumlashtirilgan takliflarni muhokama yakunlangan kundan boshlab o‘n kun ichida “E-anticor.uz” elektron platformasi orqali Agentlikka yuboradi.

26. Agentlik markaziy apparatining maxsus bo‘linmasi (ishchi guruhi) Korrupsiya Agentligi va jamoatchilik tomonidan berilgan takliflar asosida Agentlikning korrupsiyaviy xavf-xatarlar xaritasi hamda korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha dasturi loyihalarini takomillashtiradi.

27. Agentlikning birinchi rahbari har yili 1-martga qadar korrupsiyaviy xavf-xatarlar xaritasi hamda korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha dasturini “E-anticor.uz” elektron platformasi orqali tasdiqlaydi.

6-bob. Yakuniy qoidalar

28. Mazkur Uslubiyot talablari buzilishida aybdor bo‘lgan shaxslar qonunchilik hujjatlarida belgilangan tartibda javobgar bo‘ladi.

Gidrometeorologiya xizmati agentligi, uning
hududiy markazlari va tizim tashkilotlari
faoliyatida korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash
va baholash uslubiyotiga
1- ilova

**O‘zbekiston Respublikasi Ekologiya, atrof-muhitni muhofaza qilish va iqlim o‘zgarishi vazirligi huzuridagi
Gidrometeorologiya xizmati agentligi, uning hududiy markazlari va tizim tashkilotlari faoliyatining
(vazifa va funksiyalarining)
TAVSIFI**

T/r	Funksiya nomlanishi	Funksiya doirasida bajariladigan jarayon	Jarayonlarni amalga oshirish uchun javobgar shaxslar (uning F.I.O. hamda lavozimi)
1. Davlat tashkilotining nomi			
1.1. Davlat tashkilotining tarkibiy bo‘linmasi			
1.1.1.			

Gidrometeorologiya xizmati agentligi, uning
 hududiy markazlari va tizim tashkilotlari
 faoliyatida korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash
 va baholash uslubiyotiga
 2- ilova

**Korrupsiyaviy xavf-xatar darajasiga baho berish bo'yicha
 MEZONLAR**

Korrupsiyaviy xavf-xatar darajasi	Mezonlar
Yuqori*	davlat tashkilotining faoliyati (vazifa va funksiyasi) avtomatlashtirilmagan
	davlat tashkilotining faoliyati (vazifa va funksiyasi) tartibga solinmagan
	nazoratsiz tartibda ish joyida jismoniy yoki yuridik shaxslar bilan to'g'ridan-to'g'ri aloqa qilish imkoniyati mavjud
	davlat tashkilotining faoliyati (vazifa va funksiya) doirasida qarorni loyahasini tayyorlashda, ko'rib chiqishda va qabul qilishda bir shaxs ishtirok etishi
	davlat tashkilotining faoliyatini (vazifa va funksiyani) bajarishda korrupsiyaviy xatti-harakat sodir etilgan (jinoyat sodir etilganligi sud tomonidan tasdiqlangan)
O'rta*	davlat tashkilotining faoliyati (vazifa va funksiyasi) qisman avtomatlashtirilgan
	davlat tashkilotining faoliyati (vazifa va funksiyasi) qisman tartibga solingan
	nazorat tartibida ish joyida jismoniy yoki yuridik shaxslar bilan to'g'ridan-to'g'ri aloqa qilish imkoniyati mavjud
	davlat tashkilotining faoliyatini (vazifa va funksiyani) doirasida qarorni loyahasini tayyorlashda, ko'rib chiqishda va qabul qilishda ikkita shaxs ishtirok etishi
	davlat tashkilotining faoliyati (vazifa va funksiyasi) bajarishda korrupsiyaviy xatti-harakat sodir etilganligi to'g'risidagi ma'lumot mavjud (jinoyat sodir etilganligi sud tomonidan tasdiqlanmagan)
Past**	davlat tashkilotining faoliyati (vazifa va funksiyasi) to'liq avtomatlashtirilgan
	davlat tashkilotining faoliyati (vazifa va funksiyasi) to'liq tartibga solingan
	jismoniy yoki yuridik shaxslar bilan to'g'ridan-to'g'ri aloqa qilish imkoniyati mavjud emas
	davlat tashkilotining faoliyati (vazifa va funksiyasi) doirasida qarorni loyahasini tayyorlashda, ko'rib chiqishda va qabul

Korrupsiyaviy xavf-xatar darajasi	Mezonlar
	qilishda uch va undan ortiq shaxs ishtirok etishi
	korrupsiyaviy xatti-harakat va korrupsiyaviy xatti-harakat sodir etilganligi to'g'risidagi ma'lumot mavjud emas

*Maxsus bo'linma (ishchi guruh) tomonidan davlat tashkilotining faoliyatida (vazifa va funksiyasida) aniqlangan xavf-xatarning yuqori yoki o'rta darajada deb baholash davlat tashkiloti rahbari bilan kelishgan holda amalga oshiriladi.

** Davlat tashkilotining faoliyatida (vazifa va funksiyasida) aniqlangan korrupsiyaviy xavf-xatar darajasini baholashda, agarda past darajadagi mezonlarning biri mavjud bo'lsa, o'sha korrupsiyaviy xavf-xatar darajasi past darajada deb baholanadi.

Gidrometeorologiya xizmati agentligi, uning
 hududiy markazlari va tizim tashkilotlari
 faoliyatida korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash
 va baholash uslubiyotiga
 3- ilova

“TASDIQLAYMAN”
 Davlat tashkilotining rahbari
 _____ F.I.O.
 “___” _____ yil

Gidrometeorologiya xizmati agentligi, uning hududiy markazlari va tizim tashkilotlari ning faoliyatidagi korrupsiyaviy xavf-xatarlarning XARITASI

T/r	Korrupsiyaviy xavf-xatarning tavsifi	Korrupsiyaviy xavf-xatarning darajasi (past, o'rta, yuqori)	Funksiyalarni (jarayonlarni) amalga oshirishga mas'ul bo'lgan lavozim	Funksiyalarni (jarayonlarni) tartibga soluvchi mexanizm	Korrupsiyaviy xavf-xatarlarni bartaraf etish choralari	Qoldiq korrupsiyaviy xavf-xatar darajasi (past, o'rta, yuqori)	Mas'ul ijrochilar
	1. Tarkibiy bo'linmaning nomi*						
1.	1. Davlat tashkiloti funksiyasi nomi						
	1. Funksiyaga oid munosabat nomi						
	1. Jarayon nomi						
	2. Jarayon nomi						
	2. Tarkibiy bo'linmaning nomi*						
2.	1. Davlat tashkiloti funksiyasi nomi						
	1. Funksiyaga oid munosabat nomi						
	1. Jarayon nomi						
	2. Jarayon nomi						

Gidrometeorologiya xizmati agentligi, uning
hududiy markazlari va tizim tashkilotlari
faoliyatida korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash
va baholash uslubiyotiga
4-ilova

**Gidrometeorologiya xizmati agentligi, uning hududiy markazlari va tizim tashkilotlari ning korrupsiyaga qarshi
kurashish
DASTURI**

T/r	Korrupsiyaviy xavf-xatarlarni bartaraf etish chora-tadbirlari	Amalga oshirish mexanizmi	Ijro muddati	Ijro uchun mas'ullar

Gidrometeorologiya xizmati agentligi, uning
hududiy markazlari va tizim tashkilotlari
faoliyatida korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash
va baholash uslubiyotiga
5-ilova

**Gidrometeorologiya xizmati agentligi, uning hududiy markazlari va tizim tashkilotlari ning korrupsiyaviy xavf-xatari
o'rta va yuqori bo'lgan lavozimlari
RO'YXATI**

T/r	Korrupsiyaviy xavf-xatarlar darajasi	Lavozimlar	Izoh